

Exempel på vanliga typer av provtagningsutrustning för sediment

Typ	Användningsområde	Fördel	Nackdel	Exempel
Rörprovtagare på lina (Finns i olika varianter avseende, vikt, antal provtagningsrör, längd, diameter på provtagningsrör, mekanism för att hålla kvar sedimentet i provtagaren)	Provtagning av sediment i väldefinierade intervall från ackumulationsområden.	Ger ostörda prover. Kan användas vid relativt stora vattendjup. Tillåter provtagning relativt stora sedimentdjup, under gynnsamma förhållanden ner till ca 0,5–1 m under bottenytan. Provtagning i väldefinierade sedimentintervall. Mindre variant är handhållen.	Kräver i regel många hugg för att erhålla tillräcklig provmängd. Ej lämplig vid hård botten (oftast ej relevant att provta). Provtagningsrör kan skadas om botten består av hårt material. Variant som bygger på att sedimentet hålls kvar i provtagaren mha vacuum (Tex. Kajakprovtagare), kan funka sämre/inte alls om sedimentet är extremt löst. Mindre lämplig i områden med vattenströmmar (oftast ej relevant att provta) som kan göra att provtagaren går ner snett i bottensedimentet. Större varianter kräver vinsch.	Kajak –Enkelpipig Limnos – enkelpipig Willner – enkelpipig Gemax – dubbelpipig Multi-corer (4–12 rör)
Rörprovtagare på stång (finns i olika storlekar)	Provtagning på mindre vattendjup, Fastare botten och där mindre provmängd behövs.	Ger ostörda prover. Provtagning i väldefinierade sedimentintervall. Tillåter provtagning av fastare sediment.	Lite provmängd erhålls, kräver många hugg. Endast användbar på relativt små vattendjup.	Beeker–provtagare

Exempel på vanliga typer av provtagningsutrustning för sediment

Typ	Användningsområde	Fördel	Nackdel	Exempel
Lådprovtagare Eller "Box-corer" (Finns i olika storlekar)	Sondering av bottenförhållanden. Provtagning av ytligt sediment, i relativt väldefinierade intervall. Insamling av större mängd ytligt bottenmaterial.	Mindre provtagare är handhållen. Provtagning i relativt väldefinierade intervall, om personalen är noggrann. Erhåller större mängd provmaterial per hugg jmf rörprovtagare. Robust och tålig, kan användas vid sondering, när bottentyp är okänd.	Större provtagare kräver vinsch. I regel inte möjligt att provtag material på stora sedimentdjup.	Ekmanhuggare
Gripskopa (Finns i olika storlekar)	Sondering av bottenförhållanden. Insamling av större mängd ytligt bottenmaterial där exakt intervall ej är av största vikt.	Mindre provtagare är handhållen. Erhåller större mängd prov. Robust och tålig, kan användas vid sondering.	Större provtagare kräver vinsch. Störda prover, ej lika väldefinierade sedimentintervall. I regel inte möjligt att provtag material på stora sedimentdjup.	Van Veen-skopa Ponarhämtare (~modifierad Van-Veen)
Kannprovtagare (på stång) (Finns i olika storlekar)	Sondering av bottenförhållanden på mindre vattendjup. För fastare/hård botten och där ej stora provmängd behövs.	Kan användas vid fastare botten. Ger överskådlig bild av sedimentprofilen. Lämplig vid sondering. Provtagning av sediment relativt långt under bottenytan är möjlig vid gynnsamma förhållanden.	Störd sedimentyta, pga att det krävs att provtagaren läggs horisontellt, när provet ska föras över till provkärl. Relativ liten provmängd erhålls per hugg. Begränsad till provtagning i områden med mindre vattendjup Kannprovtagare med större diameter (tex. 10 cm), är tunga att jobba med och kräver stabil arbetsplattform.	Ryssborr